

Пирожков С. Л., заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України (2001 - 2007 рр.), віце-президент НАН України, Надзвичайний і Повноважний Посол, академік НАН України

РЕФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ - НАГАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ ЧАСУ

У системі державних пріоритетів розвинутих країн світу ключове місце завжди належить сфері національної безпеки. Не маючи надійних механізмів захисту своїх інтересів та цінностей суспільство втрачає можливості ефективного розвитку, проведення соціально-політичних реформ, забезпечення прав і свобод людини та її добробуту.

Принциповою основою системи національної безпеки України є безумовна орієнтація на власні національні інтереси. Після Революції гідності більш рельєфно визначилися пріоритетні цінності, потреби та прагнення українського суспільства на основі гармонійного поєднання інтересів людини, суспільства, держави та міжнародної спільноти.

Сучасні проблеми безпеки мають настільки багатовимірний характер, що вести мову про можливість вирішення їх силами певного міністерства чи відомства не доводиться. Проблема «розпорошеності» даних, необхідних для забезпечення національної безпеки за різними силовими й несиловими відомствами постає визначальною проблемою будівництва сучасної системи національної безпеки та всього процесу державотворення.

Саме цей аспект проблеми національної безпеки нашої держави стає головним, насамперед, після анексії Росією АР Крим і м. Севастополя та воєнної агресії на Донбасі. Системний підхід апіорі припускає необхідність і можливість вироблення єдиного стратегічного курсу, а також наявність у структурі державної влади спеціального органу, який був би відповідальним за експертизу першочергових загроз і напрацювання довгострокових стратегій розвитку країни, що безумовно входить в зону відповідальності Служби безпеки України.

Науково-методичний посібник *«Реформування і розвиток Служби безпеки в контексті євроінтеграції України»*, підготовлений фахівцями Національної академії Служби безпеки Укра-

їни і Національної академії правових наук України, знайомить читача з матеріалами Комплексного огляду Служби безпеки як основи її реформування, основними засадами організації управління та контролю за діяльністю спецслужб у країнах-членах ЄС і НАТО, акцентує увагу на актуальних проблемах та пріоритетах реформування сектору безпеки і Служби безпеки України.

За умов розвитку кризових процесів в країні нагальною є потреба у підвищенні ефективності системи державного управління. Для цього потрібно, на наш погляд, об'єднати зусилля державних органів президентської вертикалі та уряду, задіяних у сфері внутрішньої та зовнішньої політики, на формуванні сталої системи середньострокового та довгострокового стратегічного планування, створення дієвих механізмів постійного моніторингу визначальних тенденцій розвитку внутрішнього та міжнародного середовища безпеки.

Вирішити це завдання неможливо без усталеної системи підготовки фахівців, здатних працювати на відповідному концептуальному рівні національної та міжнародної безпеки. Фактом залишається те, що інтегральний державницький погляд на події й ситуації у сфері безпеки у професіоналів напрацьовується роками і неможливо упродовж стислого терміну «перевести» людину з рівня усвідомлення, центрованого на приватних, напівприватних або корпоративних інтересах, на рівень, який незмінно фіксує в центрі сприйняття реальності національних інтересів та окреслює, насамперед, саме їх.

Зруйнувати таке експертне співтовариство дуже легко, але на його відтворення підуть роки, яких у наш швидкоплинний час може просто не вистачити. Саме на це хотілось би звернути увагу читачів, які будуть знайомитися з науково-методичним посібником *«Реформування і розвиток Служби безпеки в контексті євроінтеграції України»*, підготовлений авторами на високому фаховому рівні.